

MARCUS MUZEA OVER LAST BLAST OF THE CENTURY

“NATTE DROOM VOOR ROCK 'N ROLL-TECHNICUS”

Op 18 december 1999 speelde Golden Earring haar laatste show van haar Last Blast of The Century tour. De band luidde daarmee een pauze van een jaar in. Marcus Muzea was verantwoordelijk voor licht en decor en herinnert het zich als de dag van gisteren: “Een lege trailer tijdens de opbouw, teveel mensen in de zaal, Hell’s Angels die een bar overnamen, maar uiteindelijk vooral een dampende massa die in een soort ‘mayhem’ een dijk van een show beleefde in de Leidse Groenordhallen. Alles viel die avond op zijn plek.”

Concertfoto’s (verschillende concerten): Patricia Steur

In deze tijden waarin grote evenementen al veel te lang geen doorgang vinden, hadden we bij AV & Entertainment Magazine zin in positiviteit. Daarom gaan we in deze nieuwe serie in elke editie van dit magazine met iemand terugblikken op een bijzondere productie die hij of zij om wat voor reden dan ook nooit meer zal vergeten. Omdat het zo mooi was, omdat er iets bijzonders gebeurde, of misschien wel omdat het gruwelijk zwaar en uitein-

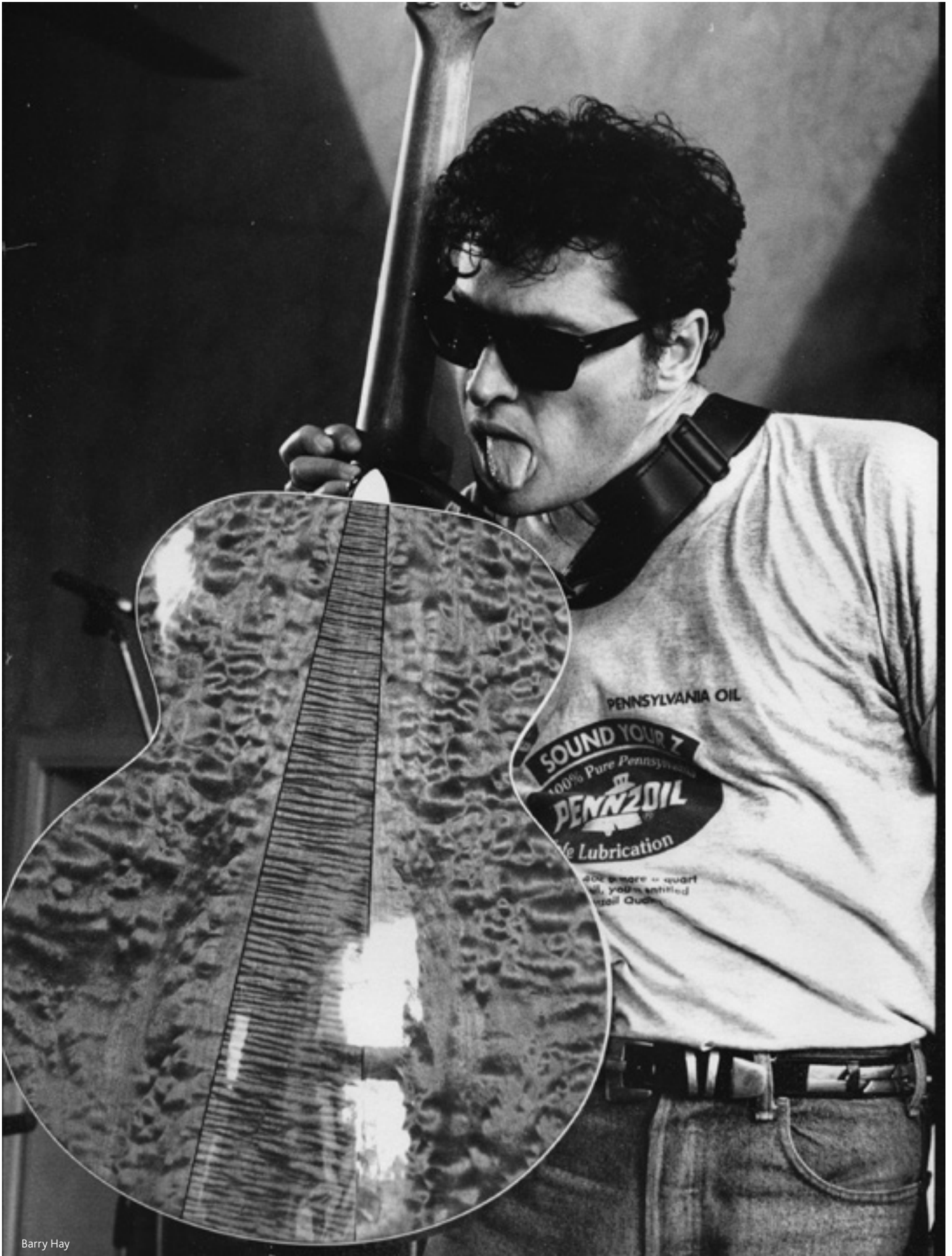
delijk toch alle moeite meer dan waard was. Terug naar het gevoel dat we al veel te lang missen dus...

Golden Earring is door ziekte van gitarist en mede-oprichter George Kooymans helaas onlangs gestopt, maar heeft een verleden om u tegen te zeggen. Een deel van dat verleden heeft ook Marcus Muzea (nu ook bekend als de man achter Rotterdam Rigging en All 4 Events & Entertainment) van dichtbij meegemaakt. Gevraagd naar ‘een

productie die hij nooit zal vergeten’ is het ook een Golden Earring-productie die hem als eerste te binnen schiet.

GROENORDHALLEN

De band besloot het jaar 2000 als een sabbatical te gaan gebruiken en die periode in te luiden met een tournee met de naam ‘Last Blast of the Century’. De allerlaatste show daarvan moest op 18 december 1999 plaatsvinden in de Groenordhallen in Leiden én moest worden vastgelegd op CD en ➤

Barry Hay

NEW

PM3

NEW

PM5

AN ALL-EMBRACING ECOSYSTEM

PERFECTING THE ART OF LIVE SOUND

PM7

PM10

DIGITAL MIXING SYSTEM
RIVAGE
PM SERIES

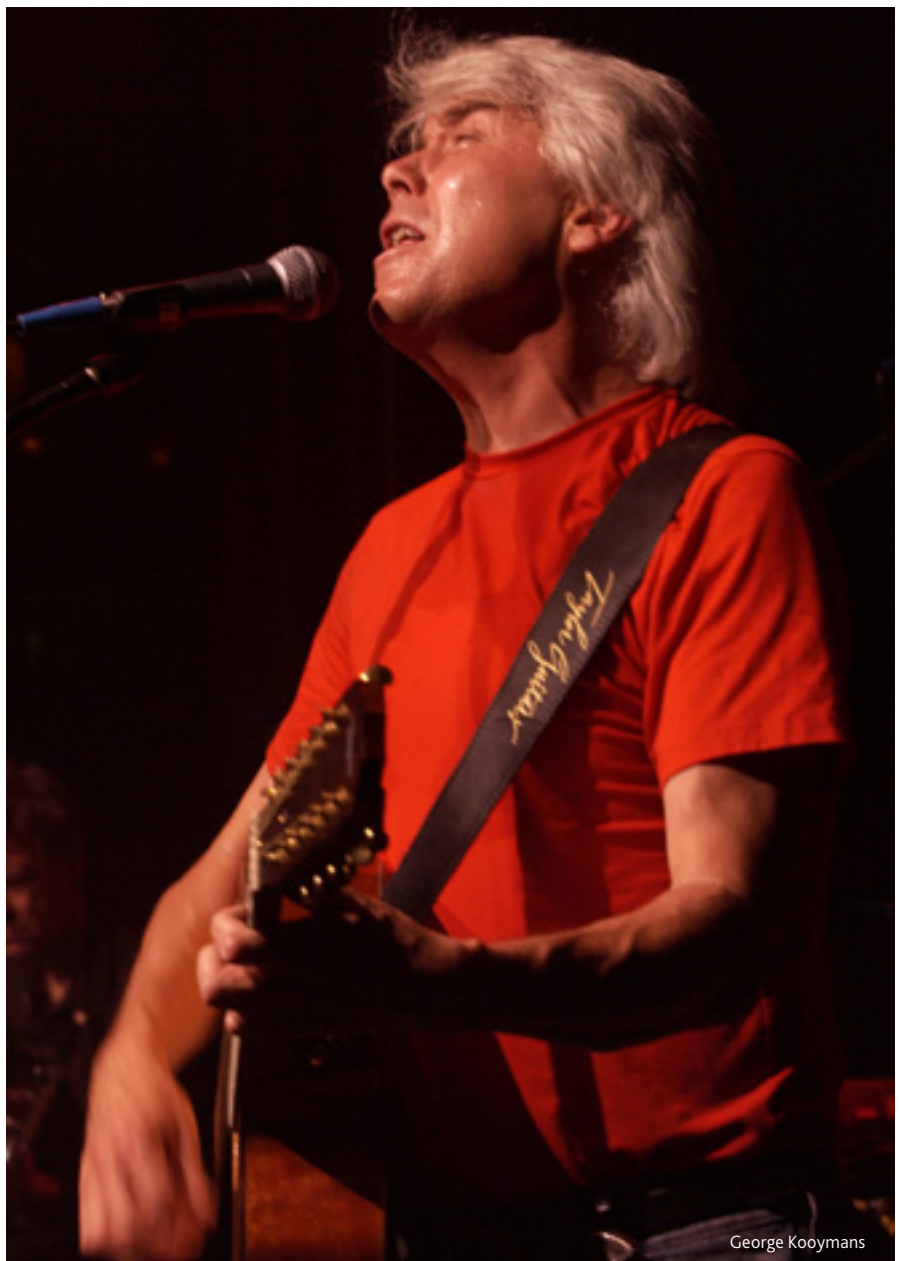
DVD, geregistreerd door Egbert van Hees. Marcus Muzea werkte al sinds 1985 voor de band en zou deze productie gaan doen. "Eigenlijk in een periode waarin het al héél druk was", vertelt hij meer dan twintig jaar later. "We draaiden al erg veel shows in die tijd, maar dit moest een grote klapper worden. De productie deed ik samen met Patrick Jordan, een fantastische man die helaas veel te vroeg is overleden. Hij heeft me op cruciale momenten in mijn leven goed bijgestaan met raad en daad. Hem heb ik toen gevraagd om samen met mij de technische productie op te pakken, waarbij ikzelf verantwoordelijk was voor licht en decor. We deden feitelijk alles in eigen beheer, ook de rigging hebben we zelf bedacht, die heeft Gerrit de Beuze voor ons uitgevoerd."

DAMPENDE MASSA

Officieel was er plek voor zo'n 12.000 bezoekers in de hal, maar volgens de overlevering moeten er uiteindelijk zo'n 13.500 binnen zijn geweest. Het was mudvol en 'uiteraard' was er eigenlijk te weinig tijd om alles voor elkaar te krijgen. "De rigging deden we 's nachts, de tribunes kwamen een dag eerder en van Egbert van Hees moest er ook tv-licht geplaatst worden", vertelt Muzea. "Egbert was altijd echt een perfectionist. In zijn wideshots moest ook echt precies het hele plaatje passen. Vijf minuten voor de zaal open gegooid moest worden, met al die mensen die buiten in de regen stonden te wachten, keek hij toch nog even door zijn zoeker en kwam hij er achter dat een puntje van een videowall aan de zijkant net niet helemaal in het beeld viel. De cameraposities moesten heel stabiel zijn en konden we niet meer verzetten, dus moesten we de ledwall verplaatsen. De deur ging open, de riggers zijn toch nog naar voren gereden met een hoogwerker om de videowall iets naar binnen te plaatsen. Gelukkig was daar nét een plekje vrijgehouden voor de pyrotechnen. Toen de zaal opening was het echt een soort mayhem. Die 13.500 mensen probeerden een goed plekje te vinden. Buiten was het koud en al die mensen gingen dus van koud naar heel warm. Het werd één dampende massa...echt de natte droom van een rock 'n roll technicus, ik kan het niet anders omschrijven. Een zompige menigte, echt zoals je het wil hebben."

LEGE TRAILER

Ook het optreden van 'de Earring' zelf werkte mee, weet Muzea nog: "De show

George Kooymans

lukte erg goed. Earring was eigenlijk altijd wel goed, maar bij grote shows was de aanloop daarnaartoe vaak beter dan de grote show zelf. Dan was het toch hard werken voor de heren, maar tijdens deze show viel alles goed samen. Het was magisch." Er waren tal van zaken die ertoe bijdroegen dat Muzea deze productie nog altijd zo helder voor de geest staat. "Er speelden veel dingetjes inderdaad. Te veel mensen, te weinig toiletten, er was een grote chapter van de Hell's Angels die een bar had overgenomen. In mijn functie probeerde ik dergelijke brandjes te blussen. Het was echt zo'n dag waarop al dat soort probleempjes werden opgelost en het uiteindelijk toch geolied liep. Dat begon al bij de opbouw,

waarbij ook al een incident plaatsvond. De eerste trailer die in die nacht aankwam en waarin het riggingmateriaal zou zitten, bleek namelijk alleen filters voor het licht te bevatten. Verder was 'ie leeg! Een valse start die meteen zorgde voor een paar uur oponthoud. Toen was ik wel even bang dat het niet leuk ging worden, maar uiteindelijk bleek dat de enige 'hick up'."

OVERGANG

"We hadden drie trailers bij ons in die tijd", vertelt Muzea verder. "Daarbij waren we altijd behoorlijk eigenwijs in het plaatsen van de geluidstafel, die we altijd op een zo kort mogelijke afstand van het podium wilden hebben - zo'n beetje op één derde ➤

ADD WOW WITH THE VL5LED WASH

**LIVING
PROJECTS**
ADD WOW

Distributeur van:

VARI*LITE

MEER INFO OVER DE VL5LED WASH?

Livingprojects is distributeur van Vari-Lite en officieel Vari-Lite Service Center. Bel ons op +31 (0)76 549 88 08 of mail vari-lite@livingprojects.nl.

livingprojects.nl/vari-lite

van de zaal. Daarachter volgden dan weer de volspots. Alles was onderdeel van de show. Bij de 'Last Blast' zaten er ook al veel bewegende koppen in, veel VL5 en VL6. De omschakeling van analoog naar digitaal was aan de gang en we draaiden op een WholeHog. Best een uitdaging. We kwamen van die grote analoge bakbeesten waarin al een klein stukje digitalisering zat om chases te kunnen maken en gingen ineens naar die kleine WholeHog. Een hele overgang, maar leuk om die stap te maken."

ALLES BLOOT

Het betekende wel dat Muzea (net als iedereen) het licht op een andere manier moest gaan benaderen, vertelt hij. "Vroeger werd de show gemaakt door het knippen van lampen en de snelheid werd gemaakt door goede timing en actie in de lichtopbouw te stoppen. Ik gaf soms al bij het eerste nummer alles bloot, om daarna weer terug te schakelen. Als we bijvoorbeeld begonnen met het nummer 'Just like Vince Taylor', dan kreeg ik van andere belichters wel eens de kritiek dat ik alles in één keer weggaf. Maar ik vond dat die rustmomenten dan later wel kwamen, als bij ballads de show met mooi blauw licht heel statisch werd."

'DOUWEN'

Terugdenkend aan het allermooiste moment, denkt Muzea toch vooral aan de momenten net vóór de shows. "Als die zaal open gaat en het gaat beginnen, dan moet alles natuurlijk werken. Maar ik wilde nooit dat technici het licht gingen testen", vertelt hij. "Als het voorprogramma klaar was, dan ging het licht uit en ging er niks meer aan. Er werd niet gecontroleerd of alles het deed, dat moesten we kunnen zien aan de de controlelampjes op de dimmers. Ik wilde ook zo min mogelijk geluid op het podium. De soundcheck op het podium was alleen een lijnencheck, heel kort en met zo min mogelijk afleiding voor het publiek. Lampen in een neutrale stand, weinig geluid en een kwartier voor opkomst zelfs helemaal stil. We zorgden dan dat er ook niemand meer op het podium was. Vanaf dat moment begonnen we een beetje te 'douwen' met de achtergrondmuziek, zoals wij dat noemden. Langzaam werd de intensiteit groter en werden de nummers wat krachtiger. De spanning werd opgebouwd en het spannende voor ons was dan dat alles goed moest werken op het moment suprême. De eerste actie die je inzet als de band opkomt, je ziet de jongens met lampjes de bandleden naar hun plek begelei-

Marcus Muzea

den. Cesar Zuiderwijk die achter zijn drumstel gaat zitten. Langzaam gaf ik dan iets van het podium prijs en als de heren begonnen, dan moest het in één keer knallen. Die aanloop, die laatste tien minuten, dat was het allermooist. Meteen die climax van 13.500 man die je meekrijgt...het mooiste wat er is!"

GROTE HOOGTE

De sfeer bij de producties van Golden Earring was bijzonder, vertelt Muzea. "Iedereen was enorm toegewijd en vol passie. Het grootste deel van de crew bestond ook uit mensen die echt fan waren van de band. Zelf kwam ik er eigenlijk per toeval bij en ben ik pas echt van ze gaan houden toen ik voor de band werkte, maar de meeste crewleden hadden dat al. Qua liveshows stond de band ook op grote hoogte. Toen ik er bij kwam hadden ze al 26 jaar ervaring met touren, dan hoef je het wiel dus niet meer uit te vinden, maar kom je in een werkend systeem waarin over alles goed is nagedacht. Heel mooi om daar dan een onderdeel van te worden."

DVD

De DVD van die avond in Leiden heeft Muzea lang niet teruggekeken. "Maar toevallig was onlangs iemand mijn naam tegengekomen in de credits. Toen hij er over begon heb ik 'm weer eens bekeken. Soms heb je met shows die je terugkijkt dat het dan ineens toch heel anders blijkt dan hoe je het live beleefde, maar bij 'Last Blast' heb ik dat niet. Die kan ik terugkijken zonder dat ik me erger en dat heb ik niet vaak, moet ik zeggen. Dit was gewoon écht heel goed en met recht een productie die ik nooit zal vergeten." <

Barry Hay